

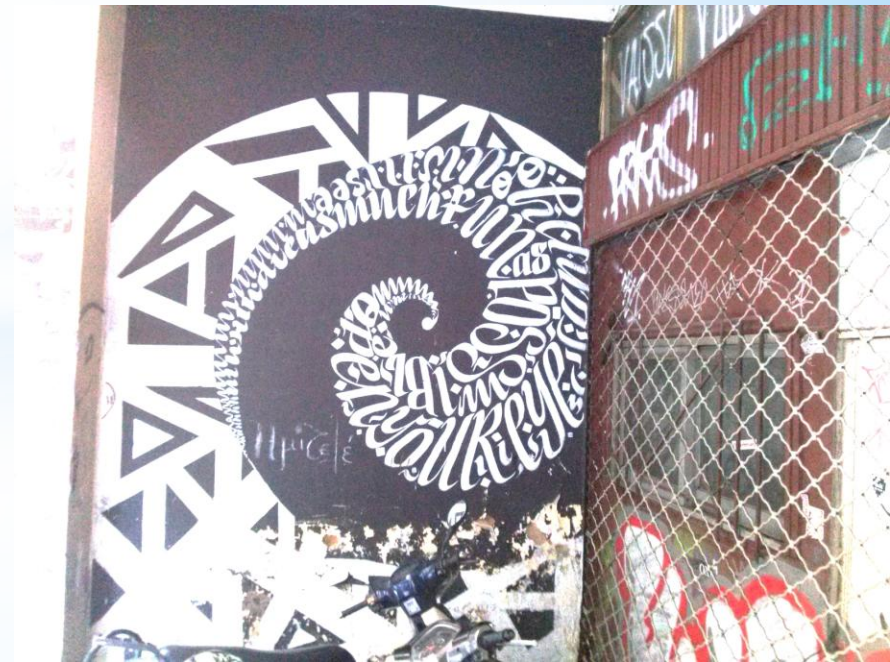
Γκράφιτι στην Ελλάδα

Εύα Βερβεσού
Μαρία Γουρνέλη
Έλενα Κονίδα
Μαρουκώ Τσάγκαρη
Μαρία Χαρακίδα

Τι είναι τα γκράφιτι

- ❖ Είναι η αναγραφή κειμένου όπως συνθημάτων ή η ζωγραφική σε επιφάνειες που συνήθως βρίσκονται σε δημόσιους χώρους, συνήθως σε τοίχους.
- ❖ Πρωτοεμφανίστηκαν την ίδια περίοδο και στα ίδια μέρη που αναπτύχθηκε το κίνημα του Χιπ χοπ, από τον ίδιο καταπιεσμένο κόσμο. Γι' αυτό πολλοί θεωρούν ότι αποτελεί μέρος της κουλτούρας Χιπ χοπ.

Μερικά από τα είδη γκράφιτι που παρουσιάζονται σήμερα

- ❖ Συνθήματα
- ❖ Ζωγραφική (φαινόμενο προερχόμενο από την Αμερική)
- ❖ Διαμαρτυρία (για παράδειγμα στην Βόρεια Ιρλανδία, με τα *murals* που απαθανατίζουν νεκρούς και θέματα από τις συγκρούσεις με τους Βρετανούς)
- ❖ Αυτοσχέδια ποιήματα
- ❖ Σε εξωτερικούς τοίχους (συνήθως σε τοίχους στους δρόμους).
- ❖ Σε εσωτερικούς τοίχους και επιφάνειες (συνήθως μικρού μεγέθους), π.χ. τουαλέτες, σκοπιές, θρανία

Ιστορία του γκράφιτι

- ❖ Το γκράφιτι γεννήθηκε το 1960 στη Νέα Υόρκη. Παράξενες συνθέσεις γραμμάτων και ήρωες των κόμικς άρχισαν να καλύπτουν τα βαγόνια του υπογείου μετατρέποντας τους συρμούς σε κινούμενα κόμικ στριπ. Ο αστικός χώρος της πόλης ήταν διασπασμένος εθνικά, φυλετικά, ταξικά. Τα γκέτο της Νέας Υόρκης ήταν γεγονός.
- ❖ Τη δεκαετία '70-'80 το grafiti υπήρξε το μέσο οριοθέτησης των απομονωμένων συνοικιών της πόλης από ομάδες νεαρών gangs που τις έλεγχαν. Οι έφηβοι δε διαμαρτύρονταν για το κοινωνικό και πολιτικό προσκήνιο, αλλά διεκδικούσαν την ταυτότητά τους μέσα στην κοινωνία.
- ❖ Αν και οι επίσημες αρχές κήρυξαν το γκράφιτι παράνομο εξαιτίας της σχέσης του με τα γκέτο και τις συμμορίες, οι κριτικοί τέχνης του Μανχάταν ξεκίνησαν να το αναγνωρίζουν ως πρωτοπορία στο χώρο της τέχνης. Το γκράφιτι έγινε το μέσο έκφρασης της κουλτούρας του δρόμου και ταυτόχρονα αποτέλεσε ένα underground κίνημα το οποίο σύντομα εξαπλώθηκε και στον υπόλοιπο κόσμο.

- ❖ Στη χώρα μας το γκράφιτι κάνει την εμφάνισή του, μαζί με την μουσική σκηνή του hip hop.
- ❖ Στις αρχές του 1990 η εμφάνιση του hip hop συγκροτήματος Terrow X Crew (TXC) βοήθησε στην εξάπλωση του γκράφιτι στις περισσότερες γειτονιές της Αθήνας. Μέσα σε λίγα χρόνια η νέα τέχνη εμφανίζεται σε κάθε γειτονιά της Αθήνας και του Πειραιά, αλλά και σε Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα, Καβάλα, Δράμα, Κομοτηνή και σιγά - σιγά σε όλες τις πόλεις.

Φίκος

- ❖ Γεννήθηκε το 1987 στην Αθήνα όπου και κατοικεί μέχρι σήμερα.
- ❖ Σε ηλικία 13 ετών ξεκίνησε τις σπουδές του πάνω στη βυζαντινή ζωγραφική με δάσκαλο το Γιώργο Κόρδη, με τον οποίο συνεργάστηκε επαγγελματικά 5 χρόνια στην εικονογράφιση ορθοδόξων ιερών ναών, ενώ παράλληλα εξέλιξε το προσωπικό ζωγραφικό του ιδίωμα.

- ❖ Από μικρός ζωγράφιζε ό,τι έβλεπε γύρω του, όπως κόμικ, τοπία, εικόνες κα.
- ❖ Η ζωγραφική του παρουσιάζεται σε φορητά έργα (ιαπωνικό χειροποίητο χαρτί κολλημένο σε ξύλο) τα οποία ζωγραφίζονται με την τεχνική της αυγοτέμπερας και τοιχογραφίες στις οποίες χρησιμοποιεί ακρυλικά.
- ❖ Έχοντας εργαστεί ως graffiti artist, αλλά και εικονογράφος ορθόδοξων χριστιανικών ναών, συνεχίζει την εξελικτική του πορεία μέσω μεγάλων τοιχογραφιών σε δημοσίους χώρους. Η αξία αυτών των έργων είναι μοναδική, καθώς είναι η πρώτη φορά όπου η μνημειακή βυζαντινή τέχνη συναντά ένα σύγχρονο κίνημα όπως η street art.
- ❖ Η θεματική των τοιχογραφιών του εμπνέεται από τη χριστιανική ορθόδοξη παράδοση και την αρχαία ελληνική μυθολογία αντίστοιχα, ενώ σχετίζεται άμεσα με τον τόπο στον οποίο παρουσιάζεται, αλλά και διδακτικά.

58^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

- ❖ Στο 58ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών όλος ο μεγάλος, εσωτερικός, αύλειος χώρος έχει γεμίσει τοιχογραφίες με την προσωπική γραφή του Φίκου.
- ❖ Το σχολείο είναι στα Σεπόλια, Λένορμαν 268. Κοντά στη λεωφόρο Κηφισού, σε μια περιοχή με πολλά παιδιά αλλά με λίγη φροντίδα, το σχολείο πήρε την πρωτοβουλία να καλλωπιστεί.
- ❖ «Όταν μου ζήτησαν να ζωγραφίσω τον μεγάλο τοίχο του 58ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών, δέχτηκα με έναν όρο», λέει ο Φίκος. «Να αναλάβω την εξ ολοκλήρου εικαστική αναδιαμόρφωση του αύλειου χώρου. Διέκρινα στην πρόταση αυτή μια ευκαιρία να υλοποιήσω το όραμά μου για μια -έστω και σε μικρή κλίμακα- αναβίωση όχι της αρχαίας τέχνης αλλά της φιλοσοφίας που τη διέπει».

- ❖ Η βασική τοιχογραφία (20 μέτρα ύψος) απεικονίζει τον θεό Ερμή («ο οποίος, σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, έδωσε στους Έλληνες το αλφάβητο») με έναν μαθητή ο οποίος κρατάει το παλαιό «Αλφαβητάρι». Άλλος τοίχος έχει διακοσμηθεί με το αλφάβητο ως μοτίβο, ενώ σε άλλο τοίχο αποδόθηκε εικαστικά ένας διδακτικός μύθος του Αισώπου, ο Γεωργός και τα παιδιά του. Αυτός ο μύθος διδάσκει την εργατικότητα, ενώ στα δεξιά του τοίχου φαίνεται ο ίδιος ο Αίσωπος με την Αλεπού και και τον Κόρακα. «Υπάρχει επίσης το λαϊκό παραμύθι “Το περιστέρι και το μυρμήγκι” αλλά και μια πιο δημοφιλής ιστορία, όπως αυτή της Κοκκινοσκουφίτσας, η οποία παρουσιάζεται παραλλαγμένη, θέλοντας αυτήν και τον λύκο συμφιλιωμένους». Τέλος, μέλισσες που πετούν γίνονται περάσματα από τη μια σύνθεση στην άλλη.

Άλλες εικόνες από το σχολείο

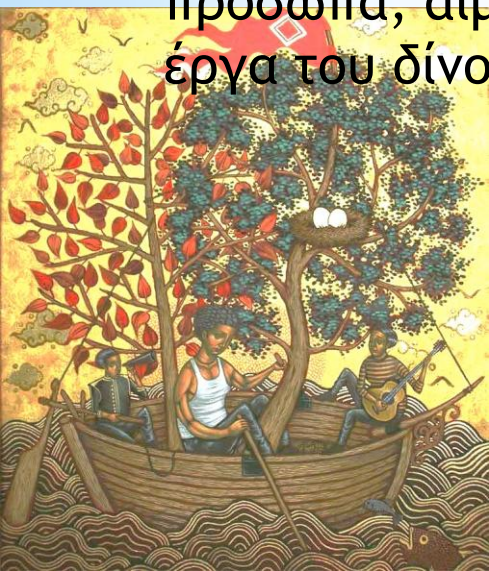

Στελιος Φαϊτάκης

- ❖ γεννήθηκε το 1976 στην Αθήνα και
- ❖ ξεκίνησε να ασχολείται με τη τέχνη του Graffiti το 1994 ζωγραφίζοντας φιγούρες στους δρόμους της πόλης του.
- ❖ Το 2000 προσπαθώντας να σκισάρει σχέδια πάνω σε μαύρο φόντο και θέλοντας να τους δώσει “φως” ήρθε σε επαφή με τη Βυζαντινή Αγιογραφία.
- ❖ Ο ίδιος δηλώνει πως δεν είναι Χριστιανός αν και πιστεύει στο Θεό, ενώ χαρακτηρίζει τα έργα του “Θρησκευτικά”, μια που μπορεί να μην έχουν πάντα σχέση με θέματα θρησκείας, αλλά όλα αντιμετωπίζονται υπό το πρίσμα της “πνευματικότητας”.

- ❖ Έχοντας σπουδάσει στη σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας , αποφάσισε να ξεκινήσει μια ιδιότυπη μορφή street art και ζωγραφικής η οποία χρησιμοποιεί τη τεχνοτροπία της Βυζαντινής Εικονογραφίας, της Κρητικής σχολής αλλά και της παραδοσιακής Ασιατικής Τέχνης, σε μοτίβα και παραστάσεις που είναι κάθε άλλο παρά συνηθισμένες.
- ❖ Θέματα όπως η αγάπη, ο θάνατος, η ζωή, οι σχέσεις, η βία, η εξουσία, ο πόνος, η φύση και η σύγχρονη ζωή που απεικονίζονται στα έργα του με αυτή τη τεχνοτροπία γίνονται επιβλητικά και σε καθηλώνουν. Καταφέρνουν να ακροβατούν μεταξύ στο οικείο και στο παράλογο, στο καθημερινό και στο εξωπραγματικό. Αρχαιοελληνικές φιγούρες, τραγικά, λυπημένα ή θυμωμένα πρόσωπα, αίματα και φωτιές συνωστίζονται στα λεπτομερέστατα έργα του δίνοντάς τους μια τραγική υπόσταση.

- ❖ Έχοντας ζωγραφίσει τον τοίχο του εργοστασίου της Ελαΐς, αλλά και τοίχο της σχολής καλών τεχνών της Αθήνας, το έργο του ήρθε σε άμεση επαφή με το κοινό. Το Street Art είναι η παλιά του αγάπη, μια που πλέον σπάνια συναντάς έργα του στο δρόμο, αφού προτιμά να ζωγραφίζει αναπόσπαστος στο στούντιο του.
- ❖ Το 2007 έλαβε μέρος στη πρώτη Μπιενάλε της Αθήνας “Destroy Athens” με το έργο του “Σωκράτης που πίνει το κώνειο“, ενώ το 2008 παρουσίασε τη πρώτη του ατομική έκθεση στη γκαλερί The Breeder με τίτλο “What a Great Day!”

❖ Έκανε επί τόπου τοιχογραφίες στο Τορίνο, στην Δανία, στο Κίεβο, στο Λος Αντζελες, στο Μαϊάμι, στην Αθήνα και στην Βενετία.

*Τέλος
...ένος